

Добрев М. А.
магістр МО-518,
Національний авіаційний університет
Науковий керівник:
Білявський В. М.
к. е. н., доцент,
Національний авіаційний університет

ЛІДЕРСТВО В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ У КОНТЕКСТІ ПРІОРИТЕТІВ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Українське суспільство здійснює цивілізаційний вибір, який полягає в переході від одного якісного стану до іншого та ґрунтується на нових європейських принципах суспільного розвитку. Це насамперед передбачає модернізацію механізмів публічного управління.

Внаслідок змін вектору цивілізаційного розвитку зростає вагомість та складність функціонування системи публічного управління, пов'язане зі зміною пріоритетів соціальних та економічних зв'язків щодо взаємодії суспільства та держави.

На часі є необхідність у формуванні суспільства знань та вкладанні інвестицій у підготовку кадрів публічної служби як нової суспільно-економічної формації, що зумовлене особливою роллю знання у сучасному цивілізаційному розвитку.

Зі зміною суспільного устрою України виникає завдання вдосконалення Стратегії державної кадрової політики в напрямку зміни концепції підготовки кадрів, одним із механізмів реалізації якої є пошук лідерів та формування еліти публічної влади. В даний час відбувається реформування державних інститутів. Внаслідок цього змінюються також завдання публічного управління. Відпрацьована система жорсткого відбору персоналу та формування кадрового потенціалу в контексті нового бачення організаційно-правового забезпечення кадрової роботи апарату органів публічної влади.

Серед основних цілей державної кадрової політики, визначено: підготовка та професійний розвиток вищих керівних кадрів державної служби, здатних забезпечити ефективність державної політики у сфері державного управління та лідерство у проведенні адміністративної та економічної реформ; формування дієвого кадрового потенціалу для заняття керівних посад у 21 державному управлінні; відновлення прозорості технології добору кадрів на управлінські посади та розроблення механізмів залучення до роботи висококваліфікованих фахівців, успішних підприємців, працівників фінансової та економічної сфер, здібних випускників вищих навчальних закладів, проведення профорієнтаційної роботи серед молоді.

Сучасний державний менеджмент – результат складного багаторівневого процесу, який розпочався в світі у 80-х рр. ХХ ст. та базується на теоріях державного управління, в тому числі, теоріях з питань лідерства; формує нову стратегію та підходи щодо управління на першу половину ХХІ ст. Він передбачає реформування та модернізацію державного суспільного сектору з орієнтацією на впровадження в його діяльність основних складових ринкових механізмів, підвищення ефективності функціонування системи державного управління на основі базових компетенцій лідерства: ефективної комунікації, орієнтації на результат, управління людськими ресурсами, аналітичного мислення.

Сьогодення вимагає від справжнього лідера в публічній службі вміння допомагати працівникам у реалізації їх управлінських завдань. Цей процес є специфічним, оскільки лідери завжди настирливі й цілеспрямовані в досягненні кращого як для себе так і для своєї організації та працівників. Сформована ними управлінська команда зазвичай натхненно працює, а не відбуває повинність. Останнім часом інтерес до проблеми лідерства підвищився, це пов'язано певною мірою із особливостями сучасного управління в умовах

швидких змін в світлі постійних світових криз. Підтвердженням зазначеного стало проведення XVI Конгресу з підготовки вищих державних службовців «Роль вищих державних службовців – лідерство і управління на початку XXI століття» (м. Варшава, Польща) та XVIII Конгресу «Демократичний розвиток: вищі державні службовці та політико-адміністративні стосунки» (м.Київ, Україна), на якому представник Польщі Я. Паства зазначив, що в країнах Центральної Європи, які пройшли через системні реформи й нещодавно стали членами Європейського Союзу стосунки між управлінцями та політиками є дуже чутливим питанням та призвели до еволюції системи державної влади, результатом чого стало підвищення ролі управлінців у виробленні політичних програм. Україна як і Польща підтримує дії, спрямовані на підсилення професійного корпусу посадовців, вважає деполітизацію державної служби найнагальнішим і найпоєднанішим завданням з реформування державної служби, яка має усунути пряме політичне керування державною службою та водночас зміцнити політичне лідерство та в даний час відпрацьовує проекти законів «Про державну службу» та «Про службу в органах місцевого самоврядування» [1].

На договірних засадах Нацдержслужба України, Школа вищого корпусу державної служби та регіональні центри перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів в межах Програми розвитку лідерства спираючись на досвід використання лідерства в структурах державної служби США, Канади та розвинутих країн Європи, сприяють забезпеченню розвитку публічного управління та професіоналізму керівних кадрів.

Херсонським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації розроблена та запроваджена модель організації та змістовного наповнення навчального процесу реалізації програми розвитку публічного управління на обласному рівні. Досвід Центру пропонується до використання при формуванні стратегій розвитку регіонального лідерства.

Херсонська область має значний досвід щодо підготовки керівних кадрів публічної служби. Так, вперше в Україні в Херсонській області була запроваджена пілотна навчальна Програма для керівників місцевих органів виконавчої влади, яка була спрямована на формування бачення розвитку та вдосконалення ключових управлінських та лідерських компетенцій керівників усіх рівнів на публічній службі є ключовим аспектом модернізації публічної служби України та приведення її у відповідність до принципів та стандартів Європейського Союзу.

Програма розрахована на заступників голови Херсонської обласної державної адміністрації, голів районних державних адміністрацій у Херсонській області та міських, селищних та сільських голів та включає в себе серію навчально-тренінгових модулів тривалістю 1 – 2 дні: «Стратегічне планування розвитку регіону», «Залучення ресурсів для розвитку», «Ефективне управління організацією», «Комунікації».

До проведення модулів залучені висококваліфіковані тренери, які мають міжнародну практику викладення визначеної тематики і використовують інтерактивні форми навчання.

Розвиток публічної служби в XXI ст. має спиратися на сучасну ідеологію та філософію, світову інтелектуальну базу та стратегічне бачення змін для підтримки процесів її реформування та використовувати конкурентні умови для розвитку лідерства із застосуванням фахових інновацій. Нове бачення лідерів є вкрай потрібним для діалогу всіх учасників процесу з метою визначення нових завдань публічної служби, модернізації системи публічного адміністрування, в цілому, через нові технології управління. Важливим є зрозумілість їх ролі в реалізації пріоритетів зовнішніх та внутрішніх функцій публічної служби як на державному так і на місцевому рівнях.

Список літератури

1. Білявський В. М. Розвиток соціальних програм на рівні торговельного підприємства / В. М. Білявський // Вісник Донец. держ. ун-ту економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – 2005. – № 3 (27). – С. 117 – 125.
2. Білявський В. М. Концептуальні засади державної політики у сфері імплементації міжнародного трансферу технологій / В. М. Білявський, Ю. В. Білявська // Економіка Менеджмент розвитку соціально-економічних систем у новій економіці : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – П. : Полтав. ун-ту екон. і торг., 2015. – С. 247 – 249.
3. Білявський В. М. Формування концепції бенчмаркінгу в процесі трансформації євроінтеграційних пріоритетів в економіці України / В. М. Білявський // Глобальні соціально-економічні трансформації в XXI столітті : матеріали III наук.-практ. круглого столу. – К. : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2016. – С. 15 – 17.